

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ**

УХВАЛЕНО
Рішенням вченої ради
Харківського національного
економічного університету імені
Семена Кузнеця
від 25.05.2022 р. протокол № 4

ВВЕДЕНО В ДІЮ
Наказом ректора Харківського
національного економічного університету
імені Семена Кузнеця
від 25.05.2022 р. № 123

Володимир ПОНОМАРЕНКО

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«МИТНА СПРАВА»**

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Перший (бакалаврський)
СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Бакалавр
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	07 Управління та адміністрування
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	072 Фінанси, банківська справа та страхування

Харків, 2022

ПРЕАМБУЛА

Розробники освітньої програми:

Остапенко В. М., кандидат економічних наук, доцент кафедри митної справи Харківського національного економічного університету ім. С. Кузнеця, гарант освітньої програми.

Тищенко В. Ф., доктор економічних наук., професор, зав. кафедри митної справи Харківського національного економічного університету ім. С. Кузнеця.

Карпова В. В., кандидат економічних наук, доцент кафедри митної справи Харківського національного економічного університету ім. С. Кузнеця.

Іванова Д. С. здобувач вищої освіти.

Смердов В. Ю., директор Палати податкових консультантів.

Розглянуто на засіданні кафедри митної справи, протокол № 14 від 04.05.2022 року.

Розглянуто вченою радою факультету фінансів і обліку, протокол № 4, від 23.05.2022 р.

ОП оновлено на підставі:

1. Законодавчих та нормативних актів: Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», Національної рамки кваліфікації, Національного класифікатору України.

2. Стандарту вищої освіти за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», затвердженого наказом МОН України № 729 від 24.05.2019 року.

3. Аналізу ринку праці, з урахуванням регіонального контексту.

4. Вивчення вітчизняного та зарубіжного досвіду.

5. Пропозицій роботодавців.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів (додаються).

I. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Галузі знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальності	072 Фінанси, банківська справа та страхування
Спеціалізація	
Освітня програма (українською та англійською мовами)	Митна справа Customs
Форми здобуття освіти, обсяг освітньої програми в кредитах ЄКТС та терміни навчання	очна (денна) форма – 240 кредитів, 3 роки 10 місяців; заочна форма – 240 кредитів, 4 роки 6 місяців
Наявність акредитації	Міністерство освіти і науки України Сертифікат про акредитацію Серія НД № 2190421 від 08.07.2014 року Термін дії сертифікату до 01.07.2024 року.
Мова(и) навчання / оцінювання	Українська, англійська
Структурний підрозділ відповідальний за ОП	Кафедра митної справи
Вимоги до зарахування	Набір на перший (бакалаврський) рівень вищої освіти здійснюється за результатами складання національного мультипредметного тесту та мотиваційного листа. Для успішного засвоєння освітньої програми бакалавра абітурієнти повинні мати повну загальну середню освіту та прагнення оволодіти знаннями у сфері митної справи. Правила та строки прийому розміщені на сайті ХНЕУ ім. С. Кузнеця за посиланням https://www.hneu.edu.ua/normatyvni-dokumenty/
Обмеження щодо форм навчання	Без обмежень
Освітня кваліфікація	Бакалавр з фінансів, банківської справи та страхування за освітньо-професійною програмою «Митна справа»
Кваліфікація(-ї) професійна(-і)	Бакалавр з фінансів, банківської справи та страхування за освітньо-професійною програмою «Митна справа»
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти – бакалавр Спеціальність – 072 Фінанси, банківська справа та страхування Освітня програма – Митна справа
Мета освітньої програми	Надання вмінь та навичок щодо організації ЗЕД та митної справи, митного оформлення товарів, виконання митних формальностей та складання митних декларацій різних типів

<p>Фокус та особливості (унікальність) програми</p>	<p>Особливістю освітньої програми є орієнтація на підготовку фахівців, які б могли працювати як в сфері митного контролю, так і в сфері митного оформлення (агент з митного оформлення). Завдяки отриманим від стейкхолдерів та роботодавців рекомендаціям щодо компетентностей, якими повинен володіти майбутній фахівець, було розроблено освітню програму, яка дозволяє студентам оволодіти професійними навичками на основі теоретичної економічної та правової підготовки, а також закріплення отриманих теоретичних знань на практичних заняттях з професійних навчальних дисциплін за допомогою спеціального програмного забезпечення QD-Professional, що дозволяє студентам оволодіти навичками митного оформлення товарів в електронному вигляді, інформацію щодо стану ЗЕД та наявних ризиків в митній справі.</p> <p>Ключові слова: фінанси, банківська справа, страхування, митна справа, митне оформлення, митна декларація, митна логістика</p>
<p>Опис предметної області</p>	<p>Об'єкт вивчення: устрій, принципи й механізми функціонування та розвитку фінансових систем</p> <p>Цілі навчання: підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні спеціалізовані завдання і прикладні проблеми, які характеризуються комплексністю та певною невизначеністю умов, у професійній діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування й у процесі навчання</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: поняття, категорії, теорії і концепції фінансової науки, які визначають тенденції і закономірності функціонування й розвитку фінансів, банківської справи, страхування</p> <p>Методи, методики та технології: загальнонаукові та спеціальні методи пізнання, математичні, статистичні та якісні методи економічного аналізу, економіко-математичне моделювання, інформаційні, комунікаційні технології, методи дослідницької діяльності та презентації результатів, а також інші методи, технології фінансової науки і практики, методи адміністрування, експертизи й контролю в митній справі</p> <p>Інструментарій та обладнання: сучасні інформаційно-аналітичні системи та стандартні, спеціальні й галузеві програмні продукти, що застосовуються в сфері фінансів, банківської справи, страхування, митної справи.</p>
<p>Академічна мобільність</p>	<p>–</p>
<p>Академічні права</p>	<p>Отримання освіти на другому (магістерському) рівні вищої освіти Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти</p>
<p>Професійні права</p>	<p>досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.</p> <p>розуміти особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.</p> <p>діагностувати стан фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).</p> <p>застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.</p> <p>застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.</p>

	<p>застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування.</p> <p>складати та аналізувати фінансову звітність.</p> <p>виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування.</p> <p>здійснювати ефективні комунікації.</p> <p>визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.</p> <p>підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.</p> <p>формулювати основні правила та механізми організації ЗЕД та митної справи, умови постачання товарів (Інкотермс), принципи та методи визначення митної вартості товарів, описувати методіку визначення суми митних платежів,</p> <p>організовувати процес митного оформлення товарів та виконання митних формальностей з урахуванням виникнення митних ризиків, забезпечувати реалізацію логістичних систем в митних органах</p> <p>характеризувати принципи побудови митної справи та митної політики в зарубіжних країнах, координувати роботу з різними фінансовими та фіскальними органами України та інших країн щодо валютного регулювання та обміну інформацією з питань оподаткування та митної справи</p> <p>характеризувати принципи та напрями забезпечення митної безпеки держави, застосовувати методи тарифного та нетарифного регулювання ЗЕД для забезпечення митної безпеки держави</p> <p>володіти інформаційно-аналітичним забезпеченням діяльності та інформаційними системами та технологіями в митних органах, здійснювати статистичні дослідження в сфері ЗЕД та митної справи</p>
<p>Працевлаштування випускників</p>	<p>Фахівці згідно з чинною редакцією Національного класифікатора України: Класифікатор професій (ДК 003:2010) а саме:</p> <p>1475.4 Менеджер із зовнішньоекономічної діяльності. Менеджер з логістики</p> <p>2414.2 Аналітик з питань фінансово-економічної безпеки</p> <p>2419.2 Експерт з зовнішньоекономічних питань. Консультант із зовнішньоекономічних питань. Логіст</p> <p>2441.2 Економіст з податків та зборів. Економіст з фінансової роботи</p> <p>3411. Брокер (посередник) з цінних паперів. Дилер (продавець) цінних паперів. Маклер біржовий. Спеціаліст з депозитарної діяльності. Спеціаліст з управління активами. Спеціаліст з біржових операцій. Спеціаліст зі страхування. Спеціаліст з фінансово-економічної безпеки</p> <p>3422. Агент з митного оформлення вантажів та товарів</p> <p>3441. Інспектор митний</p> <p>3449. Інспектор з експорту</p> <p>4215. Збирачі податків</p>

II – ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ВИПУСКНИКА

Інтегральна компетентність	<p>Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи та страхування або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.</p>
Загальні компетентності	<p>ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК3. Здатність планувати та управляти часом. ЗК4. Здатність спілкуватися іноземною мовами. ЗК5. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК6. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні ЗК7. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК9. Здатність бути критичним і самокритичним. ЗК10. Здатність працювати в команді. ЗК11. Здатність спілкуватися з представниками інших професій груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). ЗК12. Здатність працювати автономно. ЗК13. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК14. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p>
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	<p>СК1. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища. СК2. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури. СК3. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування). СК4. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач. СК5. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку. СК6. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування. СК7. Здатність складати та аналізувати фінансову звітність. СК8. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування. СК9. Здатність здійснювати ефективні комунікації. СК10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення. СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку. СК.12. Формулювати основні правила та механізми організації ЗЕД та митної</p>

	<p>справи, умови постачання товарів, принципи та методи визначення митної вартості товарів, описувати методику визначення суми митних платежів</p> <p>СК13. Характеризувати принципи побудови митної справи та митної політики в зарубіжних країнах, володіти навичками валютного регулювання в сфері оподаткування та митної справи</p> <p>СК14. Володіти інформаційно-аналітичним забезпеченням діяльності та інформаційними системами та технологіями в митних органах, здійснювати статистичні дослідження в сфері ЗЕД та митної справи</p>
--	---

З метою забезпечення кореляції визначених компетентностей з класифікацією компетентностей НРК використовується матриця відповідності визначених компетентностей та дескрипторів НРК, яка є інформаційним додатком (**Таблиця 1 Пояснювальної записки**).

III – НОРМАТИВНИЙ ЗМІСТ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ, СФОРМУЛЬОВАНИЙ У ТЕРМІНАХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 072 ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ

РН1. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

РН2. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.

РН3. Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

РН4. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.

РН5. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

РН6. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.

РН7. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

РН8. Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи, сучасні фінансові технології та програмні продукти.

РН9. Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію.

РН10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.

РН11. Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

РН12. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності.

PH13. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів.

PH14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

PH15. Спілкуватись в усній та письмовій формі іноземною мовою у професійній діяльності.

PH16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

PH17. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.

PH18. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.

PH19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

PH20. Виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані фінансові рішення.

PH21. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

PH22. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, розуміти цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

PH23. Визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

PH24. Формулювати основні правила та механізми організації ЗЕД та митної справи, умови постачання товарів (Інкотермс), принципи та методи визначення митної вартості товарів, описувати методiku визначення суми митних платежів, характеризувати принципи побудови митної справи та митної політики в зарубіжних країнах, володіти навичками валютного регулювання в сфері оподаткування та митної справи, здійснювати митне оформлення товарів на основі різних митних процедур та митних режимів

PH25. Володіти інформаційно-аналітичним забезпеченням діяльності та інформаційними системами та технологіями в митних органах, здійснювати статистичні дослідження в сфері ЗЕД та митної справи, вміти здійснювати митне оформлення товарів за допомогою програмного продукту QD- Professional.

**IV. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ ПІДГОТОВКИ
БАКАЛАВРІВ
4.1. СТРУКТУРА ПРОГРАМИ ТА ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ**

№	Освітні компоненти (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кредити ЄКТС	Структура, %
ЦИКЛ ЗАГАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ			
1	<i>ОБОВ'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ</i>	23	9,6
2	<i>ВИБІРКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ</i>	35	14,6
ЦИКЛ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ			
3	<i>ОБОВ'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ</i>	157	65,4
4	<i>ВИБІРКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ</i>	25	10,4
ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ :		240	100%
<i>в тому числі: вибіркова складова</i>		60	25

Код ОК	Освітні компоненти (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кредити ЄКТС	Форми підсумкового контролю
ЦИКЛ ЗАГАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ			
<i>ОБОВ'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ</i>			
ОК1	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3	Залік
ОК2	Філософія	5	Екзамен
ОК3	Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	9	Залік, Екзамен
ОК4	Соціальна та економічна історія України	4	Залік
ОК5	Тренінг-курс «Безпека життєдіяльності та охорона праці»	2	Залік
Разом обов'язкові освітні компоненти		23	
<i>ВИБІРКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ</i>			
ВК1	Навчальна дисципліна технологічного спрямування	5	Залік
ВК2	Навчальна дисципліна соціально-психологічного спрямування	5	Залік
ВК3	Навчальна дисципліна правового спрямування	5	Залік
ВК4	<i>МАЙНОР або ВІЛЬНИЙ МАЙНОР</i>	5	Залік
ВК5	<i>МАЙНОР або ВІЛЬНИЙ МАЙНОР</i>	5	Залік
ВК6	<i>МАЙНОР або ВІЛЬНИЙ МАЙНОР</i>	5	Залік
ВК7	<i>МАЙНОР або ВІЛЬНИЙ МАЙНОР</i>	5	Залік

	Разом вибіркові освітні компоненти	35	
ЦИКЛ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ			
<i>ОБОВ'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ</i>			
OK6	Вища математика	5	Екзамен
OK7	Інформатика	5	Залік
OK8	Економічна теорія	5	Екзамен
OK9	Вступ до фаху	3	Залік
O10	Теорія ймовірностей та математична статистика	5	Екзамен
OK11	Макро- і мікроекономіка	5	Екзамен
OK12	Економіка України	4	Залік
OK13	Дослідження операцій і методи оптимізації	5	Екзамен
OK14	Статистика	5	Екзамен
OK15	Гроші і кредит	5	Екзамен
OK16	Економіка підприємства	5	Екзамен
OK17	Податкова система	5	Залік
OK18	Економетрика	5	Екзамен
OK19	Банківська справа	5	Екзамен
OK20	Фінанси	5	Екзамен
OK21	Бухгалтерський облік	4	Залік
OK22	Основи ЗЕД та митної справи	5	Екзамен
OK23	Курсова робота: <i>Податкова система</i>	1	Курсова робота
OK24	Фінанси підприємств	5	Екзамен
OK25	Менеджмент	4	Залік
OK26	Митна справа	12	Екзамен, Екзамен
OK27	Страховання	5	Екзамен
OK28	Валютне регулювання	5	Екзамен
OK29	Курсова робота: <i>Митна справа</i>	1	Курсова робота
OK30	Виробнича практика	3	Звіт
OK31	Діджиталізація в митній справі	6	Залік
OK32	Іноземна мова академічної та професійної комунікації	4	Залік
OK33	Комплексний тренінг	3	Звіт
OK34	Науково-дослідна практика	5	Звіт
OK35	Переддипломна практика	9	Звіт

ОК36	Дипломна робота	13	ДР
	Разом обов'язкові освітні компоненти	157	
<i>ВИБІРКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ</i>			
ВК8	Мейджор 1	5	Екзамен
ВК9	Мейджор 2	5	Екзамен
ВК10	Мейджор 3	5	Екзамен
ВК11	Мейджор 4	5	Екзамен
ВК12	Мейджор 5	5	Екзамен
	Разом вибіркові освітні компоненти	25	
	Всього	240	

4.2. ВИБІРКОВА СКЛАДОВА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

Вибіркова складова освітньо-професійної програми складається з :

непрофільних дисциплін (MINOR COURSE, ELECTIVE COURSES);

дисциплін професійного спрямування (MAJOR COURSE, ELECTIVE COURSES).

Непрофільні дисципліни (MINOR COURSE, ELECTIVE COURSES) обираються студентами із загального переліку навчальних дисциплін Університету (пул вибіркових дисциплін ХНЕУ ім. С. Кузнеця).

ELECTIVE COURSES – окремі варіативні дисципліни загальним обсягом 5 кредитів ЄКТС. Для загального циклу такими дисциплінами можуть бути:

дисципліни соціально-психологічного спрямування (наприклад: «Психологія», «Управління конфліктами», інші);

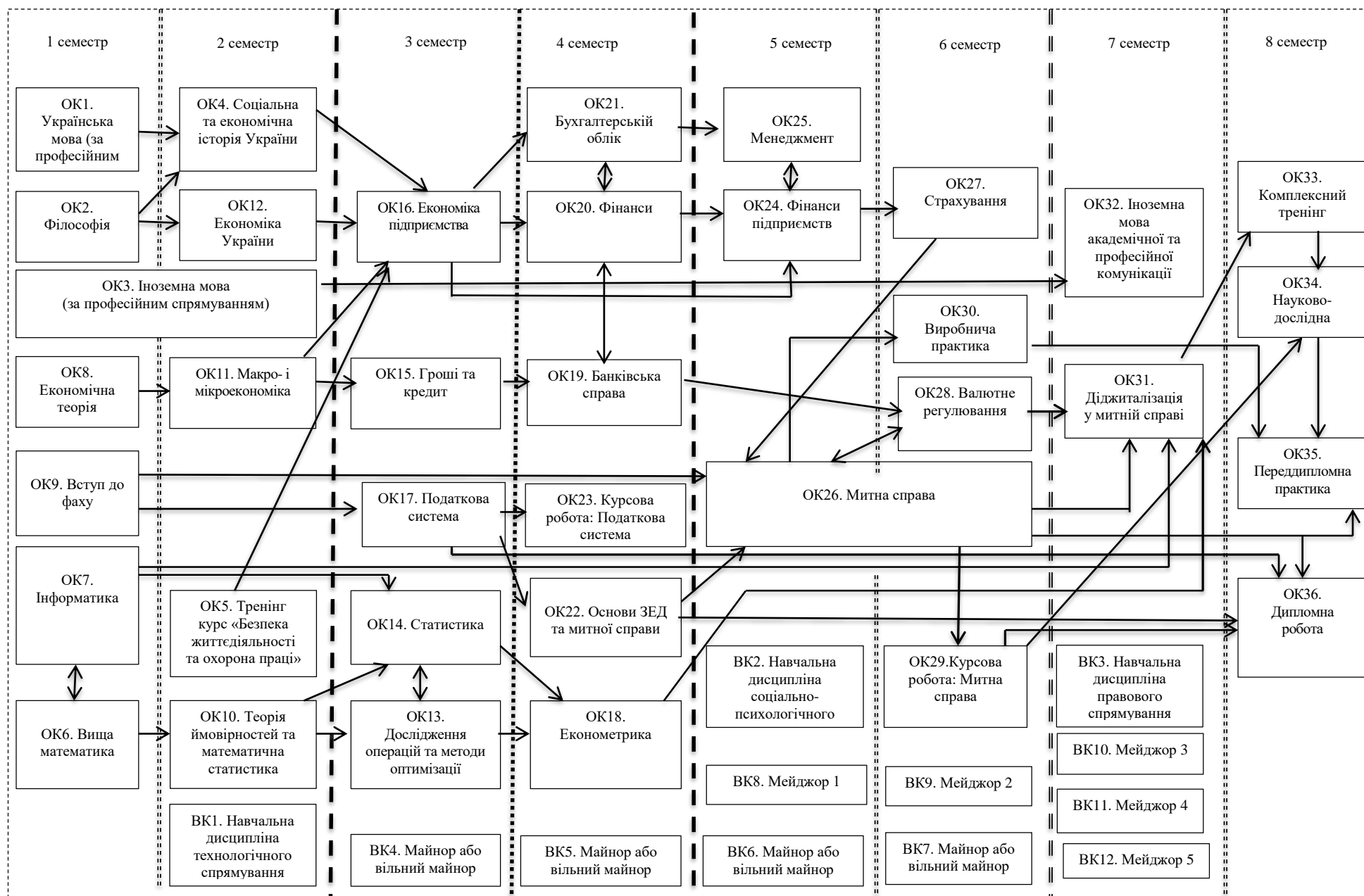
дисципліни технологічного спрямування (наприклад: «Концепції сучасного природознавства», «Системи технологій промисловості», «Екологія», інші).

дисципліни правового спрямування (наприклад: «Господарське право», «Трудове право», «Цивільне право» та інші).

MINOR COURSE – це блок з чотирьох взаємопов'язаних дисциплін непрофільного для студента напряму підготовки, що вивчаються послідовно на 2, 3 курсах. Загальний обсяг MINOR COURSE складає 20 кредитів ЄКТС (по 5 кредитів на дисципліну).

Дисципліни професійного спрямування (MAJOR COURSE, ELECTIVE COURSES) пропонуються випусковими кафедрами. У сукупності MAJOR COURSE визначає профільність підготовки та можуть пропонуватися у вигляді пакету навчальних дисциплін.

4.3. СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ОП Митна справа першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

V. ФОРМИ АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

<p>Форми атестації здобувачів вищої освіти</p>	<p>Атестація за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» здійснюється екзаменаційною комісією відповідно до вимог стандарту вищої освіти після виконання студентом навчального плану у формі: публічного захисту кваліфікаційної роботи бакалавра (дипломної роботи) за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» (денна форма) або атестаційного екзамену (екзаменів)</p> <p>До атестації допускаються студенти, які виконали всі вимоги освітньої програми та навчального плану.</p> <p>Результати атестації визначаються оцінками за національною шкалою: «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно».</p>
<p>Вимоги до кваліфікаційного іспиту (за наявності)</p>	<p>Оцінювання рівня якості підготовки бакалавра під час атестації у формі кваліфікаційного іспиту здійснюють члени екзаменаційної комісії на основі встановлених правил, принципів, критеріїв, системи і шкали оцінювання.</p>
<p>Вимоги до кваліфікаційної роботи (за наявності)</p>	<p>Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця розробляє та затверджує:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) положення про екзаменаційну комісію (ЕК); 2) порядок перевірки кваліфікаційних дипломних бакалаврських робіт на плагіат; 3) нормативи унікальності текстів кваліфікаційних дипломних бакалаврських робіт. <p>Атестація осіб, які здобувають ступінь бакалавра, здійснюється ЕК, до складу якої можуть включатися представники роботодавців та їх об'єднань.</p> <p>Атестація здійснюється відкрито і публічно.</p> <p>Дипломна робота бакалавра допускається до захисту перед ЕК за умови, якщо рівень її унікальності (оригінальності) відповідає нормативу, який офіційно затверджений Харківським національним економічним університетом імені Семена Кузнеця.</p> <p>Вимоги до заключної кваліфікаційної роботи:</p> <p>Кваліфікаційна дипломна бакалаврська робота – це навчально-наукова робота студента, яка виконується на завершальному етапі здобуття кваліфікації бакалавра з фінансів, банківської справи та страхування для встановлення відповідності отриманих здобувачами вищої освіти результатів навчання (компетентностей) вимогам стандартів вищої освіти. Вона є кваліфікаційним документом, на підставі якого ЕК визначає рівень теоретичної підготовки випускника, його готовність до самостійної роботи за фахом і приймає рішення щодо присвоєння відповідної кваліфікації та видачу диплома.</p> <p>Дипломна робота бакалавра є інструментом закріплення та демонстрації сформованих упродовж навчання загальних та спеціальних компетентностей відповідно профілю обраної спеціальності.</p> <p>Для оприлюднення та публічного ознайомлення зі змістом кваліфікаційних робіт, запобігання академічного плагіату дипломні роботи мають бути розміщені на офіційному сайті Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця.</p>

<p>Вимоги до публічного захисту (за наявності)</p>	<p>У процесі публічного захисту кандидат на присвоєння бакалаврського ступеня повинен показати уміння чітко і упевнено викладати зміст проведених досліджень, аргументовано відповідати на запитання та вести дискусію. Доповідь студента повинна супроводжуватися презентаційними матеріалами та пояснювальною запискою, призначеними для загального перегляду.</p> <p>Ухвалення екзаменаційною комісією рішення про присудження ступеня бакалавра з фінансів, банківської справи та страхування та видачу диплома бакалавра за результатами підсумкової атестації студентів оголошуються після оформлення в установленому порядку протоколів засідань екзаменаційної комісії.</p>
---	---

VI. ВИМОГИ ДО НАЯВНОСТІ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Вимоги до системи внутрішнього забезпечення якості в Університеті розроблені на підставі Європейських стандартів та рекомендацій щодо забезпечення якості вищої освіти (ESG), статті 16 Закону України «Про вищу освіту», Стандарту вищої освіти за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування».

<p>Політика щодо забезпечення якості вищої освіти</p>	<p>Принципи забезпечення якості освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ відповідальність за якість вищої освіти, що надається; ✓ забезпечення якості відповідає різноманітності систем вищої освіти, закладів вищої освіти, програм і студентів; ✓ забезпечення якості враховує потреби та очікування студентів, усіх інших стейкхолдерів та суспільства. <p>Процедурами забезпечення якості освіти є:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ розробка стратегії і політики в сфері якості вищої освіти; ✓ розробка механізму формування, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм; ✓ розробка системи оцінювання знань здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників та регулярного оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті ХНЕУ ім. С. Кузнеця, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб, згідно з розробленими та затвердженими правилами. ✓ організація підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників; ✓ формування необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за освітньою програмою; ✓ створення та функціонування інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом; ✓ оприлюднення об'єктивної неупередженої інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації; ✓ розробка політики щодо ефективного системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях здобувачів вищої освіти; інших процедур і заходів.
<p>Забезпечення якості розроблення, затвердження,</p>	<p>Моніторинг і періодичний перегляд програм здійснюється з метою забезпечення їх відповідності потребам студентів і суспільства. Моніторинг спрямований на безперервне вдосконалення програм. Про</p>

<p>моніторингу, перегляду та оновлення освітніх програм</p>	<p>будь-які дії, заплановані або вжиті як результат перегляду, слід інформувати всі зацікавлені сторони.</p> <p>Регулярний моніторинг, перегляд і оновлення освітніх програм мають на меті гарантувати відповідний рівень надання освітніх послуг, а також створює сприятливе й ефективне навчальне середовище для здобувачів вищої освіти. Це передбачає оцінювання:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ змісту програми в контексті останніх досліджень у сфері соціального забезпечення, гарантуючи відповідність програми сучасним вимогам; ✓ потреб суспільства, що змінюються; ✓ навчального навантаження здобувачів вищої освіти, їх досягнень і результатів завершення освітньої програми; ✓ ефективності процедур оцінювання студентів; ✓ очікувань, потреб і задоволеності здобувачів вищої освіти змістом та процесом навчання; ✓ навчального середовища відповідності меті і змісту програми; ✓ якості сервісних послуг для здобувачів вищої освіти. <p>Програми регулярно переглядають і оновлюють, залучаючи до цього процесу здобувачів вищої освіти, роботодавців та інших стейкхолдерів.</p>
<p>Забезпечення зарахування, досягнення, визнання та атестація здобувачів</p>	<p>Набір на спеціальності освітнього рівня бакалавр здійснюється за результатами ЗНО. Для успішного засвоєння ОПП бакалавра абітурієнти повинні повну загальну середню освіту та здібності до оволодіння знаннями, уміннями, навичками за навчальними дисциплінами загальної та професійної підготовки</p>
<p>Забезпечення якості студентоцентрованого навчання, викладання та оцінювання</p>	<p>Оцінювання здобувачів вищої освіти базується на принципах студентоцентрованого навчання та передбачає наступне:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ оцінювачі (експерти) ознайомлені з існуючими методами проведення тестування та екзаменування і отримують підтримку для розвитку власних навичок у цій сфері; ✓ критерії та методи оцінювання, а також критерії виставлення оцінок оприлюднюються заздалегідь; ✓ оцінювання здобувачів вищої освіти дозволяє продемонструвати ступінь досягнення ними запланованих результатів навчання; ✓ оцінювання проводиться предметною комісією у складі більше ніж дві особи; ✓ процедури оцінювання здобувачів вищої освіти повинні враховувати пом'якшувальні обставини; ✓ оцінювання здобувачів вищої освіти є послідовним, прозорим та проводиться відповідно до встановлених процедур; <p>наявність офіційної процедури розгляду апеляцій здобувачів вищої освіти.</p>
<p>Забезпечення якості науково-педагогічних працівників</p>	<p>Система підвищення кваліфікації науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників розробляється у відповідності до діючої нормативної бази та будується на наступних принципах:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ обов'язковості та періодичності проходження стажування і підвищення кваліфікації; ✓ прозорості процедур організації стажування та підвищення кваліфікації; ✓ моніторингу відповідності змісту програм підвищення кваліфікації задачам професійного діяльності; ✓ обов'язковості впровадження результатів підвищення кваліфікації в наукову та педагогічну діяльність; <p>оприлюднення результатів стажування та підвищення кваліфікації.</p>

<p>Ресурсне забезпечення освітнього процесу (навчальні ресурси та підтримка здобувачів вищої освіти)</p>	<p>Заклади вищої освіти забезпечують освітній процес необхідними та доступними для здобувачів вищої освіти ресурсами (кадровими, методичними, матеріальними, інформаційними та ін.) та здійснюють відповідну підтримку студентів.</p> <p>При плануванні, розподілі та наданні навчальних ресурсів і забезпеченні підтримки здобувачів вищої освіти враховуються потреби різноманітного студентського контингенту та принципи студентоцентрованого навчання.</p> <p>Внутрішнє забезпечення якості освіти гарантує, що всі необхідні ресурси відповідають цілям навчання, є загальнодоступними, а студенти поінформовані про їх наявність.</p>
<p>Інформаційне забезпечення (інформаційний менеджмент)</p>	<p>З метою управління освітніми процесами розроблено ефективну політику в сфері інформаційного менеджменту та відповідну інтегровану інформаційну систему управління освітнім процесом. Дана система передбачає автоматизацію основних функцій управління освітнім процесом, зокрема: забезпечення проведення вступної кампанії, планування та організація навчального процесу; доступ до навчальних ресурсів; обліку та аналізу успішності здобувачів вищої освіти; адміністрування основних та допоміжних процесів забезпечення освітньої діяльності; моніторинг дотримання стандартів якості; управління знаннями та інноваційний менеджмент; управління кадрами та ін</p>
<p>Публічність інформації про освітні програми, освітню, наукову діяльність</p>	<p>Достовірна, об'єктивна, актуальна, своєчасна та легкодоступна інформація про діяльність за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» публікується на сайті ХНЕУ ім. С. Кузнеця, включаючи програми для потенційних здобувачів вищої освіти, студентів, випускників, інших стейкхолдерів і громадськості. Надається інформація про освітню діяльність за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», включаючи програми, критерії відбору на навчання; заплановані результати навчання за цими програмами; кваліфікації; процедури навчання, викладання та оцінювання, що використовуються; прохідні бали та навчальні можливості, доступні для студентів тощо</p>
<p>Забезпечення академічної доброчесності</p>	<p>Система забезпечення дотримання академічної доброчесності учасниками освітнього процесу, сформована в ХНЕУ ім. С. Кузнеця, базується на таких принципах: дотримання загальноприйнятих принципів моралі; демонстрація поваги до Конституції і законів України і дотримання їхніх норм; повага до всіх учасників освітнього процесу незалежно від їхнього світогляду, соціального стану, релігійної та національної приналежності; дотримання норм законодавства про авторське право; посилання на джерела інформації у разі запозичень ідей, тверджень, відомостей; самостійне виконання індивідуальних завдань.</p> <p>У випадку порушення принципів академічної доброчесності відповідні особи притягуються до відповідальності відповідно до законодавства та діючих у ХНЕУ ім. С. Кузнеця положень та норм.</p>

Пояснювальна записка

Матриця відповідності визначених Стандартом (за наявності) компетентностей дескрипторам НРК та матриця відповідності визначених Стандартом результатів навчання та компетентностей представлені в Таблицях 1 і 2.

Таблиця 1

Матриця відповідності визначених компетентностей дескрипторам НРК

Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
	Зн1 Концептуальні знання, набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень Зн2 Критичне осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності	Ум1 Розв'язання складних непередбачуваних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання, що передбачає збирання та інтерпретацію інформації (даних), вибір методів та інструментальних засобів, застосування інноваційних підходів	К1 Донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду в галузі професійної діяльності К2 Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію	АВ1 Управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах АВ2 Відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності АВ3 Здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності
Загальні компетентності				
ЗК1	ЗН2	УМ1		
ЗК2	ЗН2	УМ1		АВ2
ЗК3				АВ1
ЗК4			К1, К2	
ЗК5	ЗН1	УМ1	К1, К2	
ЗК6		УМ1	К1, К2	
ЗК7		УМ1	К1	АВ3
ЗК8	ЗН1	УМ1		
ЗК9			К2	АВ1
ЗК10			К1, К2	АВ1
ЗК11			К1, К2	
ЗК12			К1	АВ3
ЗК13			К2	
ЗК14			К2	
Спеціальні (фахові) компетентності				
СК1	ЗН1, ЗН2	УМ1		
СК2	ЗН1, ЗН2	УМ1		
СК3	ЗН1, ЗН2	УМ1		
СК4	ЗН1	УМ1	К1	АВ1
СК5	ЗН2	УМ1		АВ3
СК6		УМ1	К2	АВ2
СК7		УМ1	К1	АВ1
СК8			К1, К2	АВ2
СК9			К1, К2	
СК10				АВ1, АВ2, АВ3
СК11				АВ2, АВ3
СК12	ЗН1, ЗН2	УМ1	К1	АВ1, АВ2, АВ3
СК13	ЗН1, ЗН2		К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3
СК14	ЗН1, ЗН2	УМ1	К1	АВ1, АВ2, АВ3

Таблиця 2 Матриця відповідності визначених результатів навчання, компетентностей та освітніх компонентів

Програмні результати навчання	Компетентності																																
	Загальні														Спеціальні (фахові)																		
	ЗК1	ЗК2	ЗК3	ЗК4	ЗК5	ЗК6	ЗК7	ЗК8	ЗК9	ЗК10	ЗК11	ЗК12	ЗК13	ЗК14	СК1	СК2	СК3	СК4	СК5	СК6	СК7	СК8	СК9	СК10	СК11	СК12	СК13	СК14					
PH1	OK2 OK4 OK12 OK13 OK14 OK17 OK27	OK14 OK15 OK16 OK17 OK18 OK19 OK20 OK22 OK24 OK26 OK27				OK7 OK15 OK17 OK22 OK26 OK27					OK3 OK23 OK32 OK35				OK2 OK8 OK11	OK14 OK15 OK16 OK17 OK18 OK19 OK20 OK22 OK24 OK26 OK27			OK12 OK13 OK14 OK15 OK16 OK17 OK18 OK19 OK20 OK22 OK24 OK26 OK27														
PH2	OK2 OK4 OK12 OK13 OK14 OK17 OK27	OK14 OK15 OK16 OK17 OK18 OK19 OK20 OK22 OK24 OK26 OK27				OK7 OK15 OK17 OK22 OK26 OK27 OK30								OK2 OK8 OK11	OK14 OK15 OK16 OK17 OK18 OK19 OK20 OK22 OK24 OK26 OK27			OK12 OK13 OK14 OK15 OK16 OK17 OK18 OK19 OK20 OK22 OK24 OK26 OK27											OK12 OK13 OK14 OK15 OK16 OK17 OK18 OK19 OK20 OK22 OK24 OK26 OK27				
PH3		OK14 OK15 OK16 OK17 OK18 OK19 OK20 OK22 OK24 OK26 OK27		OK3 OK32		OK7 OK15 OK17 OK22 OK25 OK26 OK27	OK2 OK4 OK33 OK34								OK15 OK17 OK18 OK19 OK22 OK26 OK27 OK28															OK25 OK30 OK31 OK32 OK33 OK34 OK35 OK36			

Програмні результати навчання	ЗК1	ЗК2	ЗК3	ЗК4	ЗК5	ЗК6	ЗК7	ЗК8	ЗК9	ЗК10	ЗК11	ЗК12	ЗК13	ЗК14	СК1	СК2	СК3	СК4	СК5	СК6	СК7	СК8	СК9	СК10	СК11	СК12	СК13	СК14	
PH4						OK15 OK17 OK22	OK32 OK33 OK34 OK35									OK15 OK16 OK17 OK18 OK19	OK15 OK16 OK17 OK18 OK19 OK22		OK19 OK20	OK9 OK11 OK29		OK15 OK17 OK22							
PH5					OK7 OK14 OK31		OK32 OK33 OK34 OK35	OK23 OK29 OK36								OK15 OK16 OK17 OK18 OK19	OK15 OK17 OK18 OK19 OK22 OK26 OK27 OK28	OK6 OK10 OK13 OK18		OK9 OK11 OK29	OK21			OK19 OK21 OK22 OK26 OK27					
PH6					OK7 OK14 OK31	OK32 OK33 OK34 OK35		OK23 OK29 OK36	OK2			OK23 OK29 OK36						OK5 OK6 OK7 OK8 OK9 OK11 OK20		OK9 OK11 OK29	OK21		OK16 OK19 OK25	OK16 OK19					
PH7		OK15 OK17 OK22							OK23 OK29 OK36						OK14 OK16 OK19 OK20 OK22 OK26	OK15 OK16 OK17 OK18 OK19 OK22	OK15 OK17 OK18 OK19 OK22		OK15 OK22										
PH8	OK9 OK11 OK29	OK15 OK17 OK22	OK7 OK14 OK31		OK7 OK14 OK31			OK23 OK29 OK36										OK17 OK20 OK22 OK24 OK26 OK27 OK28		OK9 OK10 OK22 OK24 OK26 OK29			OK16 OK19 OK25						
PH9		OK15 OK17 OK18 OK19 OK20 OK27					OK31 OK32 OK33 OK34 OK35 OK36		OK21 OK25	OK21 OK25		OK23 OK29 OK36			OK14 OK16 OK19 OK20 OK22 OK26			OK6 OK10 OK13 OK18		OK9 OK11 OK29	OK20 OK27 OK29	OK14 OK16 OK19 OK20 OK22 OK26							

Програмні результати навчання	ЗК1	ЗК2	ЗК3	ЗК4	ЗК5	ЗК6	ЗК7	ЗК8	ЗК9	ЗК10	ЗК11	ЗК12	ЗК13	ЗК14	СК1	СК2	СК3	СК4	СК5	СК6	СК7	СК8	СК9	СК10	СК11	СК12	СК13	СК14
PH10	OK15 OK17 OK18 OK19 OK20 OK27			OK2 OK32	OK7 OK14 OK31					OK21 OK25					OK4 OK8 OK11		OK15 OK17 OK18 OK19 OK22	OK6 OK10 OK13 OK18	OK15 OK17 OK18 OK19 OK22	OK6 OK9 OK11 OK29	OK21		OK25	OK25	OK31 OK32 OK33 OK34 OK35			
PH11			OK15 OK17 OK18 OK19 OK20 OK27		OK7 OK14 OK31	OK23 OK29 OK36		OK25		OK15 OK17 OK18 OK19 OK20 OK22 OK27							OK15 OK17 OK18 OK19 OK22		OK15 OK17 OK18 OK19 OK22		OK21		OK25					
PH12				OK3 OK32	OK7 OK14 OK31					OK25 OK30 OK36						OK15 OK17 OK18 OK19 OK22							OK25	OK25	OK31 OK32 OK33 OK34 OK35			
PH13	OK2 OK6 OK10 OK13 OK18	OK15 OK17 OK18 OK19 OK20 OK27								OK31 OK32 OK33 OK34 OK35 OK36						OK2 OK5 OK6 OK7 OK8 OK11 OK22 OK24	OK15 OK17 OK18 OK19 OK22	OK6 OK10 OK13 OK18										
PH14	OK2 OK4 OK6 OK10 OK13 OK18	OK15 OK17 OK18 OK19 OK20 OK27														OK2 OK5 OK6 OK7 OK8	OK15 OK17 OK18 OK19 OK22	OK15 OK17 OK18 OK19 OK22										
PH15				OK3 OK32												OK15 OK17 OK18 OK19 OK22 OK26 OK27							OK25					
PH16		OK23 OK29 OK36				OK23 OK29 OK36	OK31 OK32 OK33 OK34 OK35 OK36									OK2 OK6 OK10 OK13 OK18				OK15 OK17 OK18 OK19 OK22 OK26 OK27					OK31 OK32 OK33 OK34 OK35			

Програмні результати навчання	ЗК1	ЗК2	ЗК3	ЗК4	ЗК5	ЗК6	ЗК7	ЗК8	ЗК9	ЗК10	ЗК11	ЗК12	ЗК13	ЗК14	СК1	СК2	СК3	СК4	СК5	СК6	СК7	СК8	СК9	СК10	СК11	СК12	СК13	СК14
PH17			OK2 OK4 OK12 OK13 OK14 OK17 OK27				OK20 OK27		OK25			OK25 OK30 OK36	OK21	OK1 OK4 OK5										OK25	OK15 OK17 OK18 OK19 OK22 OK26 OK27 OK28			
PH18						OK23 OK29 OK36	OK23 OK29 OK30 OK33 OK34 OK35 OK36		OK25	OK21 OK25	OK30 OK36				OK6 OK10 OK13 OK18	OK15 OK17 OK19 OK20 OK24 OK26 OK27	OK15 OK19 OK20 OK24 OK27								OK15 OK17 OK18 OK19 OK22 OK26 OK27 OK28			
PH19	OK23 OK29 OK33 OK34 OK35 OK36						OK29 OK33 OK34 OK35 OK36					OK25 OK30 OK31 OK32 OK33 OK34 OK35 OK36		OK1 OK4 OK5								OK25	OK25	OK30 OK33 OK34 OK35 OK36				
PH20								OK23 OK29 OK36		OK23 OK29 OK33 OK34 OK35 OK36	OK15 OK16 OK17 OK19 OK20 OK22 OK26 OK27 OK28						OK15 OK19 OK20 OK24 OK27						OK25					
PH21		OK23 OK29 OK36											OK15 OK16 OK17 OK18 OK19 OK20	OK1 OK3 OK4 OK31			OK15 OK19 OK20 OK24 OK27						OK25	OK30 OK33 OK34 OK35 OK36				
PH22							OK29 OK33 OK34 OK35 OK36						OK15 OK16 OK17 OK18 OK19 OK20	OK1 OK3 OK4 OK31								OK25	OK25	OK30 OK33 OK34 OK35 OK36				

Програмні результати навчання	ЗК1	ЗК2	ЗК3	ЗК4	ЗК5	ЗК6	ЗК7	ЗК8	ЗК9	ЗК10	ЗК11	ЗК12	ЗК13	ЗК14	СК1	СК2	СК3	СК4	СК5	СК6	СК7	СК8	СК9	СК10	СК11	СК12	СК13	СК14
PH23		OK23 OK29 OK36							OK25					OK1 OK3 OK4 OK31	OK6 OK10 OK13 OK18	OK15 OK17 OK19 OK20 OK24 OK26 OK27								OK25	OK30 OK33 OK34 OK33 OK36			
PH24								OK23 OK29 OK36																		OK17 OK22 OK26 OK28	OK17 OK22 OK26 OK28	
PH25								OK23 OK29 OK36																				OK31

Гарант ОП

підписано

Вікторія ОСТАПЕНКО

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньої програми Митна справа

Назва структурного/ функціонального підрозділу/ посадова особа	Дата, підпис
1. Навчальний відділ	
2. Відділ забезпечення якості освіти та інноваційного розвитку	
3. Завідувач випускової кафедри	
4. Проректор з навчально-методичної роботи	

ТОВ «ЮСТАЙЛ»

ЄГРПОУ 38158017 адрес: м.Харків, в ул.Холодногірська, д.6

РЕЦЕНЗІЯ-ВІДГУК

зовнішнього стейкхолдера

на освітньо-професійну програму

«Митна справа»

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

галузі знань 07 «Управління та адміністрування»

Освітньо-професійна програма «Митна справа» за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» з підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти представлена Харківським національним економічним університетом імені Семена Кузнеця розроблена з урахуванням вимог сучасного ринку праці та Стандарту вищої освіти за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, що затверджений Наказом МОН України від 24 травня 2019 року № 729. Необхідність створення зазначеної ОПП зумовлена активізацією зовнішньоекономічної діяльності в регіоні та зростаючою потребою ринку праці в висококваліфікованих фахівцях з митної справи.

Аналіз рецензованої освітньо-професійної програми показав, що в ній присутнє вдале поєднання дисциплін теоретичного та практичного спрямування. Це без сумніву забезпечить високоякісну підготовку майбутніх професіоналів, які здатні до застосування набутих на заняттях знань та вмінь для розв'язання реальних завдань пов'язаних із практичною реалізацією норм митного та податкового законодавства, та здійсненням процедур митного оформлення.

Освітньо-професійна програма «Митна справа» є чітко структурованою, вона містить всі необхідні складові.

Програма спрямована на формування в здобувачів вищої освіти здатності розв'язувати складні спеціальні завдання пов'язані з особливостями митного оподаткування, організації митної справи, виконання митних процедур. ОПП «Митна справа» містить обов'язкові та вибіркові компоненти, передбачає опанування технологій дистанційного навчання, достатня кількість часу відводиться на практичну складову навчального процесу.

В рамках програми вважаємо, що більшу увагу слід приділити практичним питанням митного декларування, оскільки це є основним моментом митного оформлення товарів.

Отже рецензована освітньо-професійна програма має високий рівень матеріально-технічного, інформаційного та навчально-методичного забезпечення. Вона є актуальною, логічно обґрунтованою та змістовно наповненою. Не виникає сумнівів, що фахівці, які навчатимуться за освітньо-професійною програмою «Митна справа» першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» будуть мати високі шанси та широкі можливості щодо вдалого працевлаштування на сучасному українському ринку праці.

Директор ТОВ «ЮСТАЙЛ» _____ /М.А.Фокіна/

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-професійну програму підготовки бакалаврів «Митна справа» у Харківському національному економічному університеті імені Семена Кузнеця

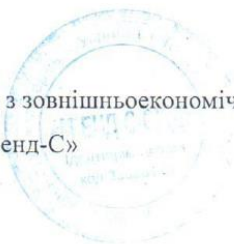
Розвиток зовнішньоекономічних відносин в Україні потребує ретельного контролю процесів ввезення товарів на митну територію України та вивезення їх за межі митної території України. Механізм митного контролю дуже важливий для наповнення бюджету країни та запобіганню контрабанді неякісних товарів. Тому важливим для розвитку держави є підготовка фахівців, які будуть володіти певними вміннями та навичками щодо митного оформлення товарів за різними митними режимами, реалізації заходів з митної безпеки держави, зменшення вірогідності виникнення ризиків в митній справі.

Освітньо-професійна програма дозволяє організувати якісну підготовку фахівців, оскільки враховує побажання ринку праці та роботодавців. Під час навчання студенти можуть отримати знання не тільки за загальними дисциплінами (Фінанси, Економіка підприємства, Фінанси підприємства), але й за професійними дисциплінами (Митна справа, Митна логістика, Митна безпека).

При підготовці фахівців за освітньо-професійною програмою «Митна справа» вважаємо за доцільне більше уваги зосередити на питаннях інформаційних систем та технологій в митній справі, завдяки яким майбутні фахівці будуть в змозі ефективно здійснювати митне оформлення товарів та перевірку митних декларацій.

Отже, вважаємо до освітньо-професійна програма «Митна справа» може бути рекомендована для підготовки студентів Харківського національного економічного університету ім. С. Кузнеця за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування».

Фахівець з зовнішньоекономічної діяльності
ТОВ «М-енд-С»

Г. М. Островська

Рецензія

на освітньо-професійну програму «Митна справа»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю
072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
галузі знань 07 «Управління та адміністрування»

Процеси імплементації Україною правил міжнародної торгівлі, які застосовуються країнами ЄС, потребує постійного моніторингу змін, які відбуваються у податковому та митному законодавстві. Такий моніторинг дозволяє суб'єктам підприємницької діяльності відслідковувати напрямки змін в законодавстві та розробляти заходи щодо адаптації до них. Це має дозволити суб'єктам підприємництва припускатися менше помилок при здійсненні постачання або отриманні товарів у зовнішньоекономічній діяльності, обгрунтовувати найбільш оптимальні умови постачання товарів (Інкотермс), будувати логістичні схеми, які дозволять мінімізувати витрати на доставку товарів до покупця чи отримання товарів від продавця.

Тому вважаємо, що подана на рецензування освітньо-професійна програма «Митна справа» є доволі своєчасною, оскільки вона передбачає не тільки теоретичну підготовку, але й значну кількість годин на практичне закріплення отриманих теоретичних знань. Позитивним моментом вважаємо наявність курсових робіт на 2,3 та 4 курсах, що має дозволити студентам оволодіти навичками аналізу інформації та формування на цій підставі обгрунтованих висновків.

Окрім того, підтримуємо включення до переліку мейджерів навчальну дисципліну «Податковий облік та звітність», оскільки майбутні фахівці з митної справи мають орієнтуватися в питаннях складання не тільки митних документів, але й вміти зіставляти дані, наведені в них, з даними податкової звітності підприємства.

Разом із тим, рекомендуємо випусковій кафедрі розглянути можливість включення до переліку мейджерів дисципліну «Трансфертне ціноутворення», бо вона має допомогти студентам засвоїти правила визначення ціни товарів у ЗЕД принципу «втягнутої руки».

Загалом вважаємо, що освітньо-професійна програма підготовки бакалаврів «Митна справа» відповідає вимогам сьогодення та може бути рекомендована студентам для вивчення за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування».

Фахівець СНПЦ ТОВ у сфері ЗЕД

Палько Олексій Олександрович

РЕЦЕНЗІЯ-ВІДГУК

*на освітньо-професійну програму «Митна справа»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»*

Спеціальність «Фінанси, банківська справа та страхування» - одна із провідних спеціальностей економічного напрямку. Освітня програма «Митна справа» спрямована на підготовку висококваліфікованих фахівців з фінансів, банківської справи та страхування, які володіють сучасними теоретичними знаннями, методами, інструментами та практичними навичками, здатні вирішувати управлінські завдання та проблеми ефективної організації митної справи. Освітньо-професійна програма спрямована на формування та розвиток у майбутніх фахівців компетентностей, необхідних для ефективної реалізації митної справи.

Підготовку фахівців з митної справи здійснює кафедра митної справи факультету фінансів і обліку Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця. Програма є практично-орієнтованою та реалізується у співробітництві з територіальними органами Державної митної служби України, провідними фахівцями українських і зарубіжних наукових інституцій, консалтингових, бізнесових структур, які залучаються до навчального процесу.

Програма розроблена відповідно до європейських стандартів. Отримання знань і професійних компетентностей забезпечується логічною структурою освітньо-професійної програми та програмами навчальних дисциплін. Програма пропонує комплексний підхід до опанування митної справи та реалізує його через теоретичне навчання й практичну підготовку. Дисципліни програми засновані на сучасних теоріях і тісно пов'язані з практичним застосуванням у діловому середовищі та органах митної служби.

Навчальний процес здійснюється висококваліфікованим професорсько-викладацьким складом. До навчального процесу залучаються провідні фахівці суб'єктів господарювання, банків, небанківських фінансових посередників, науково-дослідних установ. Проте слід зазначити необхідність збільшення практичної підготовки майбутніх фахівців.

Освітньо-професійна програма відповідає основним вимогам стандарту та заявленому рівню підготовки бакалавра, її структура включає як основні так і вибіркові компоненти освітньої програми. Передбачені дисципліни формують високий рівень компетентностей, передбачений стандартом вищої освіти.

Якість представленої освітньо-професійної програми «Митна справа» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», галузі знань 07 «Управління та адміністрування» не викликає сумнівів. Програма може бути використана для підготовки студентів вказаної спеціальності.

Начальник відділу
підготовки робітничої
Спеціалізованої комісії
Державного університету «Київський національний університет імені Шевченка»
Григорук Ірина Іванівна

РЕЦЕНЗІЯ-ВІДГУК
зовнішнього стейкхолдера
на освітньо-професійну програму «Митна справа»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
галузі знань 07 «Управління та адміністрування»

Освітньо-професійна програма «Митна справа» підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» була розроблена в Харківському національному економічному університеті імені Семена Кузнеця кафедрою митної справи з метою імплементації наказу МОН України від 06.11.2015 р. № 1151 «Про особливості запровадження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти». Потреба створення зазначеної програми обумовлена необхідністю підготовки висококваліфікованих спеціалістів у сфері митної справи для ринку праці регіону. Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця має в своєму арсеналі теоретичні та практичні напрацювання в цій сфері, потужний кадровий потенціал та матеріально-технічну базу для підготовки фахівців в сфері митної справи.

Рецензована освітньо-професійна програма була розроблена за консультаційної підтримки науковців, а також потенційних роботодавців регіону, які підтвердили поточну гостру необхідність у підготовці фахівців-митників.

Вдалі структура та зміст освітньо-професійної програми «Митна справа» підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» свідчать про те, що така програма дозволить створити сприятливе освітнє середовище для здобувачів першого рівня вищої освіти. Навчання за рецензованою програмою сформує на належному рівні загальні та фахові компетентності в галузі митної справи, що сприятиме отриманню широких можливостей з працевлаштування та побудови успішної кар'єри для випускників.

Навчальний план підготовки освітньо-професійної програми повністю відповідає завданням освітньо-професійної програми. Дисципліни навчального плану, що наведені в ОПП, відображають актуальні для вивчення митної справи теми. Разом із тим, рекомендуємо збільшити кількість годин на вивчення навчальної дисципліни «Митна безпека», як важливої складової національної безпеки держави.

Таким чином рецензовану освітньо-професійну програму «Митна справа» можна рекомендувати для підготовки бакалаврів за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування».

Завідувач кафедри податків та фіскальної політики,
Західноукраїнського національного університету,
канд. екон. наук, доцент

Анатолій ЛУЦИК